

Polariseren om te blokkeren

PASCAL DELWIT

Wie? Politicoloog aan Cevipol, Studiecentrum van het politieke leven (ULB).

Wat? Wie een akkoord wil, houdt zich best zo ver mogelijk van het gekibbel tussen De Wever en Maingain.

Waarom? Polarisering blokkeert.

Eerstdaags legt Elio Di Rupo zijn langverwachte nota voor. Die nota moet de basis vormen voor verdere onderhandelingen over de staatshervorming, de kwestie Brussel, de impasse rond kieskring en gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en een reeks sociaaleconomische, budgettaire en financiële dossiers.

Naar gewoonte trachten de actoren die een compromis het minst genegen zijn, het communautaire debat net voor de openbaring van de nota nog zoveel mogelijk te polariseren. Een week geleden riep Vlaams minister Geert Bourgeois (N-VA) de Kraainemse kandidaat-burgemeester Véronique Capras-

De Franstalige partijen zwijgen omdat ze de polemiek niet willen voeden, maar geven de extremen zo goeddeels vrij spel

se (FDF) bij zich en deelde haar mee dat zij niet zou benoemd worden. Hij deed dat op basis van een gesprek, zonder dat ook maar één beleidsdaad was gesteld, en stoelend op een omstreden juridische interpretatie.

Ongeveer gelijktijdig lekte uit dat MR en N-VA samen overleg hebben gepleegd over enkele wetsvoorstellen met betrekking tot gezinshereniging. FDF-voorzitter Olivier Maingain kwam daarop met een fikse waarschuwing aan

het adres van MR-voorzitter Charles Michel, met wiens partij het FDF een alliantie vormt, en opende een dubbele aanval op de N-VA en haar boegbeeld Bart De Wever.

Verlegenheid

In enkele dagen tijd werd de communautaire spanning zodoende weer enkele niveaus opgedreven, tot algemene verlegenheid van die partijen en politici die zich telkens tot een dialoog bereid hebben getoond. Dit scenario is niet nieuw. Het herhaalt zich al jaren, telkens wanneer het einde van de onderhandeling in zicht is. De hoofdrolspelers versterken elkaar wederzijds, als twee handen op één buik.

Welke houding moet men in dergelijke omstandigheden aannemen? In het Franstalige kamp hebben PS, CDH, Ecolo en tot op zekere hoogte ook de liberale vleugel van de MR, gekozen voor het stilzwijgen. Die houding wordt geschraagd door een dubbele onderliggende reden. Ten eerste is het niet evident de nuance te bewaren terwijl het debat in alle hevigheid woedt. Het is moeilijk je politiek te distantiëren van de uitspraak dat De Wever een negationist is, wanneer de N-VA-voorzitter zelf een dubbelzinnige reactie klaar had na de excuses van Patrick Janssens (SPA) voor de ijver van het Antwerps stadsbestuur bij de deportatie van Joden in 1942. Auteur Pierre Mertens noemde De Wever na die verklaringen openlijk 'negationist' in de krant *Le Monde* en daagde hem zelfs voor het gerecht. Beide mannen lieten intussen weten mekaar voor het hof van assisen te brengen.

Het tweede en belangrijkste element is dat de Franstalige partijen de polemiek niet willen voeden en daardoor het veld goeddeels vrij laten voor de 'extremen' in het communautaire kamp. De ambitie is in de komende dagen en weken terug te keren naar de essentie: is het mogelijk gesprekken aan te knopen, én tot een goed einde te brengen, met het oog op regeringsvorming? Kunnen we raakpunten vinden tussen de visies van Franstaligen en Vlamingen, tussen rechts en links? Wie de bal terugkaatst en inhaakt op uitlatingen of manoeuvres die het communautaire debat alleen maar polariseren, zal de patstelling enkel consolideren en, voor zover dat mogelijk is, een akkoord nog verder bemoeilijken.